

Vészhelyzeti víztartalék Átadták az új tartálykocsit

Fotó: Mariş Cristian Daniel

Február 5-én, csütörtökön sajtótájékoztatón mutatták be a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség új, nagy kapacitású, ivóvíz szállítására is alkalmas tartálykocsiját, amelynek beszerzésére Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala, illetve a Maros Megyei Tanács nyújtott támogatást.

Szeredai Vivien

Barabási Antal Szabolcs, Maros megye prefektusa hangsúlyozta, hogy a 2025-ben bekövetkezett parajdi bányakatasztrófa jelentős gondokat okozott a megyében, hiszen a Kis-Küküllő vize több településen is ihatatlanná vált. Annak érdekében, hogy biztosítani tudják a lakosság szá-

mára az ivóvízellátást, erre alkalmas tartálykocsit kellett kölcsönözzenek más megyékből. Ennek következtében fogalmazódott meg az az igény, hogy Maros megyének mindenképp szüksége van saját, nagy kapacitású tartálykocsira, ami ivóvíz szállítására is alkalmas.

Marosvásárhely polgármestere, Soós Zoltán kiemelte, hogy nem csupán egy 30 ezer literes tartálykocsiról van szó, hanem a közösségről való gondoskodásról és felelősségvállalásról is, hiszen a katasztrófavédelmi felügyelőséggel való együttműködés a közösség javát szolgálja. Hozzátette, hogy az új tartálykocsi segíti a gyorsabb és hatékonyabb beavatkozást ott, ahol a legnagyobb szükség van rá. Hangsúlyozta ugyanakkor,

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje el idejében megújítani előfizetését a Népújságra! Ha előfizet, olcsóbban kézhez kapja, mint ha megvásárolná!

Népújság falinaptár – kapható az újságárusoknál!

Idén tető alá kerül a koronkai Tholdalagi-kastély

A kastélyon azonnali sürgősségi beavatkozások történtek, a falakat megtámasztották.

17.

A kormány felelősséget vállal a gazdaságélénkítő csomag életbe léptetéséért

Ilie Bolojan miniszterelnök szerdán este sajtótájékoztatót tartott a Victoria-palotában a kormány gazdaságélénkítő programjáról és az aktuálpolitikai kérdésekről.

18.

INGYEN FIZIOTERÁPIA küldőpapírral!

- Ingyenes kivizsgálás és kezelés küldőpapírral!
- Fiatal és jól képzett személyzet!
- Performáns és modern gépek!

FEBRUÁRI AJÁNLAT: + 2 nap BÓNUSZ INGYEN!

Marosvásárhely, Hadsereg tér 45.szám
Tel: 0772 070 391

AKTUÁLIS

Adóvisszatáncolás

Vajda György

Miután több városban, leginkább a Székelyföldön (Sepsiszentgyörgyön, Csíkszeredában, Székelyudvarhelyen és Kézdivásárhelyen) több alkalommal is tüntetők vonultak utcára, az adóemelések eltörlését követelve, Ilie Bolojan miniszterelnök szerdai sajtótájékoztatóján kijelentette, hogy „lehetővé kell tenni az önkormányzatok számára, hogy a költségvetésük elfogadása előtt visszatérjenek a helyi adók és illetékek törvényben meghatározott minimális szintjéhez”, amelyhez azonban jogszabály-módosításra van szükség. Közben, a tüntetéseket követően – miután a kormánykoalíció tagjaként elfogadta a gazdaságélénkítő csomagot, amelynek része a helyi adók és illetékek növelése –, az RMDSZ is kezdeményezte, hogy az önkormányzatok – a törvényben meghatározott helyi adószintek közötti mértékben – csökkenthessék az adókat a költségvetésük elfogadásáig, és vezessék vissza a kedvezményeket, kiemelten a fogyatékkal élő személyek és a leginkább kiszolgáltatott családok számára. A szövetség szerint

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

6

PÉNTEK

Ma DOROTTYA és DÓRA, holnap TÓDOR és RÓMEÓ napja

Az év 37. napja, hátravan 328 nap

7:40 23:03

17:34 9:40

A nappal hossza: 9 óra 54 perc

Időjárás

Részen napos

Hőmérséklet: max.: 12 °C min.: 0 °C

naptár

Isten éltesse!

TÓDOR: görög-latin eredetű név, a Teodor név magyar rövidült változata. jelentése: Isten ajándéka. RÓMEÓ: latin eredetű, a Roma-eus olasz formája, melynek jelentése: római, Rómából származó.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2026. február 5.

1 €	5,0945 lej
1 \$	4,3209 lej
100 Ft	1,3430 lej
1 g arany	678,2085 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai		
	6, 14, 33, 19, 43 + 7	NOROC PLUS: 5 2 9 5 2 8
	34, 22, 35, 38, 16, 17	SUPER NOROC: 9 3 5 2 9 4
	15, 14, 7, 49, 19, 37	NOROC: 8 8 3 0 6 4 6

MEGYEI HÍREK

Olvasás-népszerűsítés az iskolákban

Minden évben február elején ünneplik a felolvasás nemzetközi napját. A Maros Megyei Könyvtár munkatársai az Együtt olvasás nemzetközi napja (EONK) elnevezésű programsorozathoz csatlakozva nyolc napon át tanintézetekben hívják fel a figyelmet az olvasás örömére és közösségteremtő erejére. A könyvtárosok elsőként a Marosvásárhelyi Református Kollégiumba látogattak el, ahol a negyedikesekkel közösen olvasták fel a Franklin és a csapatjáték című mesét, majd az olvasás jelentőségéről, illetve arról beszélgettek, hogy miért jó csapatjátékosnak lenni nemcsak a sportban, hanem az osztályban is.

A nyárádszeredai Király presszó februári programjai

A Nyárádszereda központjában levő Király presszóban a farsangi ünnepkörhöz kapcsolódva február 10-én, kedden 18 órától népdaloktatást és hagyományos szalmafonóestet tartanak. A résztvevők átélhetik az egykori kalapkötések hangulatát, hajdanán ugyanis ilyenkor Jobbágytelkén kicsiktől a nagyokig mindenki a szalmával dolgozott. Az együttlétre Jobbágytelkéről jönnek hagyományörző kézművesek, akik segítenek betekintést nyerni a foglalkozás titkaiba. Az est folyamán Bocskay Eszter népdalokat tanít. Február 13-án, pénteken 18 órától az Írók, költők nyomában irodalmi rendezvénysorozat keretében – Bereczki Éva és a presszó közös szervezésében – a Kis herceg könyvesbolttal együttműködve Jókai Mór műveivel ismerkedhetnek meg az érdeklődők. Február 20-án, pénteken 20 órakor nótaest lesz a preszzóban Bíró Zoltán vezetésével.

Építsük fel Márk házikóját

Ezen a néven rendeznek jótékonyági előadást március 1-jén a marosvásárhelyi Kultúrpalotában. Az esemény célja, hogy valódi segítséget nyújtson két, rendkívül nehéz helyzetben élő családnak Maros megyében: az egrestői (Bala-vásár község), négy kiskorú gyermeket nevelő Molnár családnak és az oszjotelepi (Görgényszentimre község), öt kiskorú gyermeket nevelő Kovaci családnak. Minden megvásárolt belépő közvetlen hozzájárulást jelent a családok támogatásához. Az összegyűlt adományokat új lakóingatlanok építésére, valamint a kedvezményezettek alapvető szükségleteinek fedezésére fordítják. Jegyek kaphatók a Visit Maros honlapján. A rendezvény szervezői a Româniî Uniți Acasă – RUA Egyesület, illetve a Descoperă Mureșul Egyesület.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Nyugalmazott lelkészek találkoztak

A Küküllői Református Egyházmegyében élő nyugdíjas lelkipásztorok találkozót tartottak kedden Erdőszentgyörgyön.

Az egyházmegye esperesi hivatala a lelkészértekezleti közösségben figyelemmel szeretné kísérni a sok éven át aktív lelkipásztori szolgálatot végző, jelenleg nyugdíjas szolgatársak életét, hogy a nyugalmazott lelkészek is érezzék: ők is részei a közösségnek, számontartják őket.

Az esperesi hivatal székhelyén szervezett találkozó örömteli lelki alkalom volt, amelynek során Márton István szövérdi lelkész, a lelkészértekezlet elnöke igei bevezetője után kapcsolatépítés folyt, sok érdekes szakmai történet hangzott el, és megfogalmazódott az igény a további talál-

kozásokra. A szervezők örömmel fogadták ezt, és ígérik, ezután sem feledkeznek meg nyugdíjas szolgálataikról, a tervek szerint ezután félévente szerveznek számukra ilyen találkozót, illetve meghívják őket is a negyedévente megtartott egyházmegyei lelkészértekezletekre. Az egyházmegye területén 23 nyugalmazott lelkipásztor lakik, közülük kilencen voltak jelen a keddi találkozón – tudtuk meg dr. Batizán Attilától, az egyházmegye esperesétől, aki Isten gondviselő szeretetét kérte a nyugdíjas lelkipásztorok és minden nyugdíjas gyülekezeti tag számára.

Hasonló találkozásra Marosvásárhelyen már van példa, ám ott nem egyházmegyei keretben, hanem önszervező módon ülnek össze az egykori lelkészek. (GRL)

Ezután rendszeresen, félévente találkoznának a nyugdíjas lelkészekkel

Fotó: Kun Attila

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

- Február 6., péntek:**
- * 17.00 óra: Campionii FC Argeș Pitești – Nagyszebeni FC Hermannstadt (Szuperliga, 26. forduló)
 - * 18.45 óra: Kisvárdá Master Good – Kolorcity Kazincbarcika (NB I, 21. forduló)
 - * 20.00 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Petrolul 52 Ploiești (Szuperliga, 26. forduló)
- Február 7., szombat:**
- * 13.00 óra: Unirea 04 Slobozia – FCV Farul Konstanca (Szuperliga, 26. forduló)
 - * 15.00 óra: FK Csíkszereda – Aradi UTA (Szuperliga, 26. forduló)
 - * 15.45 óra: Diósgyőri VTK – ETO FC Győr (NB I, 21. forduló)
 - * 18.00 óra: Ferencvárosi TC – Újpest FC (NB I, 21. forduló)

- * 20.00 óra: Kolozsvári CFR 1907 – Kolozsvári FCU (Szuperliga, 26. forduló)
- Február 8., vasárnap:**
- * 16.00 óra: Puskás Akadémia FC – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 21. forduló)
 - * 17.00 óra: FC Botosán – Bukaresti Metaloglobus (Szuperliga, 26. forduló)
 - * 18.15 óra: Nyíregyháza Spartacus FC – MTK Budapest (NB I, 21. forduló)
 - * 20.00 óra: Galaci Suporter Club Oțelul – Bukaresti FCSB (Szuperliga, 26. forduló)
- Február 9., hétfő:
- * 20.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – CSU Craiova (Szuperliga, 26. forduló)
- A román szuperligás mérkőzéseket a DigiSport és a Prima Sport, a magyar NB I-es találkozókat az M4 Sport vagy az M4 Sport+ televízió közvetíti.

RENDEZVÉNYEK

Táncházas kínálat Marosvásárhelyen

Február 7-én, szombaton 19 órától ifjúsági táncházba várják a 12–18 éves korosztályt az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány Sáros utca 1. szám alatti székhelyére. Házigazda a Napsugár néptáncegyüttes, Füzesi Albert vezetésével, a talpalávalóról és a jókedvről a Pergő banda gondoskodik. 19-én, csütörtökön 20 órától a Cuza Vodă utca 33. szám alatti G Caféban megtartják a havi rendszerességgel sorra kerülő moldvai táncházat. A belépés ingyenes. A vakációs időszakok kivételével minden szerdán 17 órától gyermektáncház van az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány székhelyén, a Bartók Béla teremben. Muzsikál a Fagyöngy citerazenekar, az Öves zenekar, valamint Brassai Mátyás és barátai. Péntekenként 20 órától a Folk Center Alapítvánnyal közös szervezésben táncoktatással és népdalokta-

tással egybekötött táncházat tartanak a Bartók Béla teremben. Muzsikál Moldován István „Kuki” zenekara és az Öves együttes. A helyszínen folkkocsmá üzemel. Házigazda: Czerán Csaba „Jack”.

Irodalmi-zenés est Maroskeresztúron

Február 15-én, vasárnap 16 órától a házasság hete záróprogramjaként kolozsvári művészek irodalmi-zenés produkciójára kerül sor Őrizem a szemed! címmel a maroskeresztúri református központban (Fő út 543. szám).

Család ellen nincs orvosság – vígjáték Kibédén

Ray Cooney Család ellen nincs orvosság című kétfelvonásos vígjátékát mutatja be február 14-én, szombaton 19 órától a szovátai Szarkafészek színtársulat a kibédi kultúrotthonban. Jegyek elővételben a polgármesteri hivatalban vásárolhatók. Egy jegy 25 lej.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

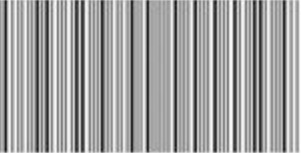
Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES: Vajda György

LAPSZERKESZTŐ: Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

Latin-amerikai kapcsolatokkal rendelkező drogkereskedőket vettek őrizetbe

A Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Ügyészség (DIICOT) ügyészei őrizetbe vettek három, latin-amerikai és európai drogkereskedőkkel kapcsolatban álló romániai kábítószer-kereskedőt, miután négy kilogramm kokaint és nyolc kilogramm hasist találtak egyikük autójában. A gépkocsivezető elfogásakor ellenállást tanúsított.

A nyomozók később további egy kilogramm kokaint is találtak az egyik gyanúsított otthonában. Ügyészségi források szerint az autójában kábítószereket rejtő drogkeresedő Alexandru Găină, aki az 1990-es években egy autólopásra szakosodott hírhedt bűnszervezet tagja volt. Sajtóértesülések szerint a férfi a Belügyminisztérium Belső Elhárítási Főigazgatóságának egykori magas rangú tisztjének a fia. A DIICOT által őrizetbe vett másik gyanúsított Stelian State, akit 2021-ben tartóztattak le Ausztráliában

drogkereskedés miatt, miután Melbourne-ben tetten érték, amikor 500 kilogramm kokaint rendelt ügyfelektől, akik fedett nyomozók voltak. Az ügyészség közleménye szerint három férfit vettek őrizetbe csütörtökön szervezett bűnözői csoport létrehozásának, nemzetközi és belföldi kábítószer-kereskedelemnek, személyes használatra szánt kábítószer jogellenes birtoklásának gyanújával. A nyomozati anyag szerint a három férfi 2025 októberében létrehozott egy drogkereskedelemre szakosodott bűnszervezetet azzal a céllal, hogy Latin-Amerikából és Európából nagy mennyiségű kokaint és hasist hozzon be Romániába, és itt továbbadja egy terítőhálózatnak.

Idén január végén ketten közülük megközelítőleg öt kilogramm kokaint és nyolc kilogramm hasist (ezek piaci értéke mintegy 400.000 euró) hoztak be Nyugat-Európából Romániába. A drogot bukaresti és Ilfov megyei helyszíne-

ken raktározták el. A DIICOT ügyészei szerdán rajtaütésszerűen elfogták Alexandru Găinát az Ilfov megyei Gruiu településen körülbelül négy kilogramm kokainnal és nyolc kilogramm hasissal az autójában. Az ügyészség szerint Găină ellenállást tanúsított elfogásakor, ezért több rendőrautóban is kár keletkezett. A drogteszt kábítószerrel mutatott ki a szervezetében. A hatóságok még aznap kilenc fővárosi, valamint Ilfov és Konstanca megyei helyszínen házkutatásokat végeztek, amelyek során további egy kilogramm kokaint és hasist, pénzt, precíziós mérlegeket és dokumentumokat foglaltak le. Szintén szerdán elfogtak az Ilfov megyei Voluntari településen egy másik gyanúsítottat, akinél 21 gramm kokaint és 80 gramm kannabiszgyantát találtak.

A DIICOT ügyészei kérni fogják a bukaresti törvényszéken a drogkereskedéssel gyanúsított három személy előzetes letartóztatását. *(Agerpres)*

Úrkutatási konferenciát rendeznek februárban Budapesten

Space Summit 2026 elnevezéssel űrkutatási konferenciát rendez a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat február 10-én. A rendezvény házigazdája Kapu Tibor, a HUNOR program űrhajósa lesz, az előadók között a magyar és a nemzetközi űrkutatás meghatározó szereplői – többek között Farkas Bertalan, Charles Simonyi, Peggy Whitson és Sławoszw Uznański-Wisniewski – is szerepelnek – közölték a szervezők az MTI-vel kedd-

A HUN-REN közleménye szerint az egész napos szakmai rendezvény célja, hogy párbeszédet indítson Magyarország és a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat jövőbeli szerepéről az európai és globális űrkutatási ökoszisztémában. Az eseményen a HUN-REN kutatási intézetei, támogatott kutatócsoportjai, kiemelt egyetemi partnerek és ipari szereplők közösen vizsgálják, mit jelent ma az űrkutatás.

A résztvevők a világűrrel kapcsolatos tudományos és technológiai kutatások teljes spektrumát áttekintik – a csillagászattól a bolygóvédelemig, az űridőjárástól a műszerfejlesztésig –, kiemelt figyelmet fordítva azokra a fókuszterületekre, ahol Magyarország valós versenyelőnnyel rendelkezik. A konferencia kiemelten foglalkozik egy olyan zászlóshajó kutatási program kialakításával, amely integrálja a hazai űrkutatási kompetenciákat, és lehetőséget ad a HUN-REN intézeteinek, kutatóinak, egyetemi műhelyeknek és ipari szereplőknek közös, nemzetközi léptékű projektek megvalósítására. A meghívott előadók között van Ferencz Orsolya űrkutatásért felelős miniszteri biztos, Nagy Klaudia Vivien, az Európai Űrügynökség (ESA) minősített űrorvosa, valamint Farkas Bertalan és Charles Simonyi is.

A házigazda Kapu Tibor mellett, aki 2025-ben az Axiom-4 küldetés résztvevőjeként szerzett tapasztalatokat a Nemzetközi Űrállomáson végzett tudományos és műszaki kísérletek megvalósításáról, az eseményen részt vesz még a misszió két űrhajósa, Peggy Whitson és Sławoszw Uznański-Wisniewski is, akik saját küldetéseik tapasztalatairól, az űrkutatás gya-

korlati kihívásairól és az emberes űrutazások tudományos eredményeiről számolnak be. A rendezvény résztvevői kiemelten foglalkoznak a sikeres kutatóintézeti-egyetemi-ipari együttműködések jó gyakorlataival, elemzik Magyarország és a HUN-REN jelenlegi pozícióját az űrkutatásban. Mint írták, Magyarország erősségei közé tartozik a magas szintű alapkutatási háttér, a speciális műszerfejlesztési kompetenciák, valamint a nemzetközi kutatási infrastruktúrákhoz és szervezetekhez való kapcsolódás. Az ESA-tagság, a nemzetközi küldetésekben való részvétel és a globális kutatási hálózatokhoz való csatlakozás kulcsszerepet játszik abban, hogy a magyar kutatók és cégek aktív formálói legyenek a jövő űrprogramjainak.

A szakmai konferencia fontos témája lesz a szakemberutánpótlás kérdése, áttekintik az egyetemi képzési programok helyzetét, a kutatói életpálya kihívásait. Kiemelték, hogy az űrkutatás sikeréhez a kutatók mellett mérnökök, szoftverfejlesztők és egyéb magas szintű szakértők széles körére is szükség van. A cél olyan képzési és karrierutak kialakítása, amelyek hosszú távon biztosítják a hazai űrkutatás humán erőforrás-bázisát.

A rendezvényen a HUN-REN öt intézménye: a Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézet, a Wigner Fizikai Kutatóközpont, a Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, az Energiatudományi Kutatóközpont, valamint az Atommagkutató Intézet reprezentálja a hazai űrkutatási értékláncot, lefedve az alapkutatástól a műszerfejlesztésig terjedő spektrum jelentős részét.

A Space Summit 2026 üzenete szerint Magyarország a jövő űrkutatásának aktív formálójává kíván válni. Mint írták, a tudomány, a felsőoktatás és az ipar integrációja új innovációs láncokat hozhat létre, amelyek tudományos, gazdasági és technológiai értéket egyaránt teremtenek. „A konferencia célja, hogy tovább erősítse azokat a partnerségeket és stratégiai irányokat, amelyek hosszú távon biztosítják Magyarország látható és meghatározó jelenlétét a globális űrszektorban” – emelték ki. *(MTI)*

Adóvisszatáncolás

(Folytatás az 1. oldalról)
ezt a kabinet sürgősségi kormányrendelettel meg tudja tenni. Kelemen Hunor azt is hozzátette, hogy ez csupán technikai kérdés, hiszen a már befizetett adókat át lehet vinni a jövő évre, de akár vissza is fizethetőek, ha úgy dönt a helyi önkormányzat.

Ebből az „adó táncból” is világosan látszik, hogy az intézkedéscsomag nem volt megfelelően átgondolva. A fogyatékosokat és a kiszolgáltatott családokat valóban

mentesíthették volna a plusz anyagi terhektől. Annak ellenére, hogy az államcsőd elkerüléséért mindenképp szükség van a meghirdetett gazdaságélénkítő csomagokra, ez a visszatáncoláson valahogy igazolja, hogy egyfajta tűzoltásról van szó. Szögezzük le a tényeket, amelyek immár többször elhangzottak. Az előző kormányok „meg gondolatlan” intézkedéseinek köszönhetően kerültünk ebbe a helyzetbe. Természetesen az adónövelésnek is akkor van igazán ha-

tása, ha a közigazgatás karcsúsítására irányuló, illetve a speciális nyugdíjakra vonatkozó intézkedések is minél előbb megvalósulhatnak. A legegyszerűbb az adókat növelni. És ezzel sem lenne semmi baj, ha valóban működne a helyi autonómia a helyi (megyei, városi, községi) tanácsokban. Mert azért szükség van településeinken a közberuházásokra. Ezeket eddig nagymértékben csak uniós és/vagy kormányzati támogatásokkal lehetett kivitelezni, hiszen vannak olyan

települések az országban, amelyek a saját fenntartásukat sem tudják biztosítani helyi forrásokból. És itt jön be egy másik fogas kérdés, amelyet már több évtizede elnapoltak: az ország közigazgatási átszervezése. Így nagyjából bezárul az ördögi kör. Ha nincs pénz, nincs posztó, nem lehet utakat javítani, játszótereket létesíteni, parkolóházakat építeni, és sorolhatnánk tovább azokat a kihívásokat, amelyekkel a helyi önkormányzatok nap mint nap szembesülnek. A rászoruló kategóriákat leszámítva nem kell felháborodni azért, ha

többet adózunk, mert ha jó gazdaságra bízunk a pénzünket, akkor az közberuházásokban megtérül. Hogy kik a „gazdák”, azt is mi döntjük el négyévente választáskor. Hát akkor mérlegeljünk. Jelenleg pedig azon sem érdemes morfondírozni, hogy hova lett az a sok pénz, amelyet be kellett volna ruházni, hiszen úgysem derül ki. A romániai igazságszolgáltatás kifürkészhetetlen útjain úgysem érik utol a tolvajok, hacsak nem kavarják fel a nagyobbak levesét. De ez egy másik történet. Egyelőre azt esszük, amit kaptunk.

ORSZÁG – VILÁG

Csapadékos, szeles lesz a hétvége

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) jelentős mennyiségű csapadékra vonatkozó elsőfokú (sárga jelzésű) riasztást adott ki csütörtökön az ország hét megyéjére. A szakemberek szerint péntek reggelig Prahova, Buzău és Vrancea megyében esőzésekre lehet számítani, a csapadék mennyisége elérheti a 25-35 litert, helyenként meghaladhatja a 40-50 litert négyzetméterenként. Brassó, Kovászna, Argeş, Dâmboviţa, Prahova, Buzău és Vrancea megye hegyvidékén, az 1500 méter fölötti régiókban főként havazás formájában várható csapadék a következő 24 órában. Átlagban 15–30 centiméteres új hóréteg rakódik le. Az időnként feláradó, heves szél (óránként 90–100 kilométer/órás sebességű szélrohamok) miatt hóviharak is előfordulhatnak, 100 méter alá csökkentve a látótávolságot. A meteorológusok ugyanakkor egy másik riasztást is kiadtak Krassó-Szörény és Temes megyére a várható heves szél miatt. A széllelőkések sebessége elérheti az 50–70 kilométert óránként, de a Bánsági-hegyekben és a Déli-Kárpátok nyugati részének magas zónáiban akár 90–100 kilométer/órás sebességgel is fújhat a szél. Az előrejelzés szerint egyébként az ország túlnyomó részében ma még csapadékos lesz az időjárás. *(Agerpres)*

Bűnügyi kivizsgálás a szilágycsehi templomtorony leomlásának ügyében

Gondatlanságból elkövetett rongálás, valamint a munkavédelmi és munkahelyi egészségvédelmi előírások megszegésének gyanújával büntetőeljárást indított szerdán a Szilágymegyei rendőrség a szilágycsehi templomtorony leomlásának ügyében. A rendőrség közleménye szerint a nyomozók hivataltól indították az eljárást. A zilahi múzeum szerdán arról tájékoztatott, hogy a leomlott tornyot a 17. században építették hozzá a korábbi, gótikus elemeket őrző templomhajóhoz. A templomban a kulturális minisztérium műemlékvédő programja keretében zajlottak – mintegy 10 millió értékű – nagyszabású felújítási munkálatok. A 2024 decemberében kezdődött beavatkozás a többi között az épület statikai megerősítését, a tetőzet és homlokzatok restaurálását, az elektromos hálózat cseréjét is magába foglalta. A templom tornya kedd este omlott le, az omlás során egy helyi rendőr is tragédia pillanatában a munkahelyére tartott – megsérült, és egy közelben parkoló gépkocsi megrongálódott. *(Agerpres)*

Szolgálaton kívüli rendőrré támadt egy tinédzser

Egy 42 éves, szabadidejében levő rendőrré támadt rá szerda este Nagybánya egyik utcáján egy 16 éves fiú, akit 24 órára őrizetbe vettek – tájékoztatott csütörtökön a Máramaros megyei rendőrség. Florina Meteş rendőrségi szóvivő elmondta: a nagybányai rendőrséget szerda este 18.20 órakor riasztották, hogy a város egyik utcáján egy sponatnul kialakult konfliktus során egy fiatalember megtámadott és megsebesített egy 42 éves férfit, egy szolgálaton kívül levő rendőrt. A sérült rendőrt a nagybányai megyei sürgősségi kórházba szállították. A rendőröknek rövid időn belül sikerült azonosítaniuk és kihallgatásra kísérniük a 16 éves gyanúsítottat, majd 24 órára őrizetbe vették. Ezt követően előzetes letartóztatásba helyezését kérték a nagybányai bíróságon. *(Agerpres)*

Átadták az új tartálykocsit

(Folytatás az 1. oldalról)

hogy ez nem az első alkalom, amikor a polgármesteri hivatal hozzájárul a katasztrófavédelem által használt felszerelés megvásárlásához, és remélik, hogy ezek az eszközök segíteni fogják a szervezet munkáját. A polgármester többek között úgy fogalmazott: a cél az, hogy Marosvásárhely egy felkészültebb, erősebb és biztonságosabb város legyen.

Kovács Mihály Levente, Marosvásárhely alpolgármestere kiemelte, hogy a városvezetés pozitívan válaszolt a prefektúra felhívására, miszerint hiánypótló felszerelés beszerzésére van szükség. Köszönetet mondott a helyi tanács tagjainak, hogy megszavazták a városi költségvetés módosítását, ami le-

hetővé tette a tartálykocsi megvásárlását. Többek között úgy fogalmazott, hogy „a közösségépítés, a közösség támogatása nem csak a különböző infrastrukturális beruházásokban kell meglátszódjon, hanem a nehéz helyzetben is ott kell lenni a polgárok mellett, és segíteni kell nekik akkor, amikor erre szükségük van”. Hozzátette, hogy a polgármesteri hivatal és a katasztrófavédelmi felügyelőség között hosszú távú együttműködésről beszélhetünk, a városvezetés pedig továbbra is partnerként vesz részt abban az együttműködésben, ahol a beruházások a lakosság életének jobbá tételét és a mentéshez szükséges eszközök beszerzését szolgálják.

Handrea Călin-Ioan dandártá-

bornok, a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség vezetője kiemelte, hogy az intézmény csupán hasznosítja az újonnan beszerzett eszközt, a valódi kedvezményezettek a közösség tagjai lesznek – helyi, megyei, országos és nemzetközi szinten egyaránt. Hangsúlyozta, hogy Románia az európai polgári védelmi mechanizmus részét képezi, így szükség esetén részesülünk a többi európai uniós tagállam támogatásában, amit időnként viszonzni is tudunk – példaként említette azt a Temes megyei nagy kapacitású tartálykocsit, amit tavaly nyáron Görögországba vezényeltek, hogy segítse az erdőtűzek oltását. Handrea Călin-Ioan kiemelte, hogy a parajdi katasztrófa következtében

Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere átadja a város ajándékát

Handrea Călin-Ioan, Barabási Antal Szabolcs, Soós Zoltán, Kovács Mihály Levente

Fotók: Mariș Cristian Daniel

12 megyéből kellett tartálykocsit kölcsönözni annak érdekében, hogy a lakosságot el tudják látni ivóvízzel. Úgy fogalmazott: „még ha Marosvásárhely nem is volt közvetlenül érintett, a megye lakossága szenvedett, és sosem lehet tudni, hogy mikor alakul ki hasonló probléma a városban is”. Hozzátette, hogy a tartálykocsi rendkívül nagy mennyiségű víz szállítására alkalmas, ami tűzoltásnál is kulcsszerepet játszik majd, hiszen vannak olyan területek a megyében, ahol nincs tűzcsaphálózat.

Clonț Ioan őrnagy, a katasztrófavédelem logisztikai osztályának vezetője együtt dolgozott a polgármesteri hivatal munkatársaival annak érdekében, hogy a katasz-

rófavédelem igényeinek leginkább megfelelő tartálykocsit szerezzék be. Kiemelte, hogy a tartálykocsit olyan nyerges vontatóhoz csatolták, ami már az intézmény tulajdonában volt. A tartálykocsi kapacitása 30 ezer liter. Tisztító és fertőtlenítő rendszerrel is rendelkezik, ami lehetővé teszi a sokkal gyorsabb fertőtlenítést, ha ivóvízszállításra lenne szükség.

Az illetékesek elmondták, hogy a pótkocsi ukrán gyártmány, az értéke 400 ezer lej. A közeljövőben – várhatóan májusban – egy második nagy kapacitású tartálykocsi is érkezik majd a katasztrófavédelemhez, ami további 30 ezer liter ivóvíz szállítását teszi lehetővé.

2026. április 12-én
Magyarországon választások lesznek!

Regisztrálj és szavazz!

regisztracio.ro

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

A kanadai Sziklás-hegység (3.)

Fodor Lajos

Banff város a Bow folyó völgyében terül el, csodálatos környezetben. A kényelmesebbek végigsétálhatnak a város főutcáján, ahonnan kitűnő kilátás nyílik a közeli hegyekre. A főutcán, mint várható, üzlet üzlet mellett, tele emléktárgyakkal, melyeket úgy hirdetnek, hogy helyi eredetűek, de ha közelebbről megfigyeljük őket, nagy részükön írja, hogy „Made in China”. Van itt cukrászda, van itt vendéglő, az utca rendezett, mindenütt virágok. Ha azonban valaki nem elégszik meg ennyivel, nem kell sokat járkálnia, hogy kikerüljön a tömegből.

Ha madártávlatból szeretnénk megtekinteni a várost és környékét, ennek legkényelmesebb módja felülni a közeli gondolába, mely 700 m magasba, a Sulphur Mountain csúcsára röpíti a látogatókat mintegy 8 perc alatt. Igaz, nem olcsó mulatság, személyenként 23,50 dollár. Persze gyalog is meg lehet mászni a hegyet, mi ezt a módot választottuk. A tetőről csodás a kilátás Banff városára, be lehet látni a Bow Valley nagy részét, a Cascade hegyvonulatot, valamint a közeli Minnewanka tavat.

Ha van még időnk, érdemes meglátogatni a város déli részén fekvő Fairmont Banff Springset, melyet a világ egyik legelegánsabb fürdőhelyeként reklámoznak. A kastélyformájú szálloda valóban elegáns, túl elegáns. Egy szoba ára 300 dollárnál kezdődik, semmi értelmét nem látom szórni a pénzt. De hát az ízlések és a bankbetétek különböznek.

Lassan indulni kell tovább, és úgy határozunk, hogy az 1-es úton megyünk vissza, a Lake Louise (Lo- uise-tó) felé. Ahogy elhagyjuk Banff városát, a bal oldalunkon megjelenik a Vermillon-tó és mögötte a Rundle-hegy jellegzetes alakja.

Szerencsére az út nem nagyon forgalmas, és hamarosan elérjük az útelágazást Lake Louise fele. Lévén, hogy már késő délutánra jár az idő, lassan szállás után is nézünk. Hamarosan találunk is egy szállodát valahol a Moraine-tó felé elágazó út közelében (Paradise Lodge). Szébb helyet képzelni sem lehet, körülöttünk hegycsúcsok, a szálloda rendezett, ápolt pázsittal és rengeteg virággal, megérdemli a nevét. Szerencsére van üresedés, de amikor az árat is megmondják, egy kicsit alábbhagy lelkesedésünk. Egy kétszobás lakrész ára 218 dollár, ami, ha jól utánagondolunk, nem is olyan rossz ár, figyelembe véve, hogy szezon közepén vagyunk a Lake Louise és a Moraine Lake közelében. A nap hátra- levő részét a szállodában töltjük, vacsorázunk, borozgatunk, megtárgyaljuk, mit láttunk aznap, merre megyünk másnap, és megbeszéljük a világ dolgait.

Mivel a svédasztalos reggeli benne van a szállás árában, másnap reggel igyekszünk kitenni magunkért, jól megreggelizünk. A választék bőséges, a megszokott tea, kávé, rántotta és sokféle házi sütemény, még sem tudtuk kóstolni az egészet. A csomagok már a kocsi- ban vannak, tehát indulunk Lake Louise felé, mely szerencsére a közelben van. Még jó, hogy aránylag korán érkezünk a Lake Louise-hoz,

így is nehezen találunk parkolóhe- lyet. Szezonban naponta átlag min- tegy 10.000 turista látogat ide. A tó ritka szép, kékeszöld színekben játszik, és a szemben levő Victoria csúcs (3459 m) hófedte sípkája tükröződik a vizében. A tavat körbe lehet járni, 2,5 km hosszú, legnagyobb mélysége pedig 90 m. Fürdésre nem alkalmas, jéghideg vize nyáron is csak 4 C-fokra me- legszik fel. A tó partján áll az im- pozáns Fairmont Chateau Lake Louise szálló, mely magában is tu- ristaattrakció. Egyet sétálunk a tó

Lake Louise

körül, aránylag sokan vagyunk, s a tavon egypár csónak bontja meg a víz kékeszöldjét. A táj fenséges, nem hiába vagyunk itt ennyien. Utána bemegyünk a Fairmont Cha- teau szállodába, és hamarosan megtaláljuk a kávézót. A sor nem nagy, s a kávé mellett európainak látszó sütik, szendvicsek találha-

tók. Mivel a határnál nem váltot- tam pénzt, csak amerikai dollárom van, remélem, elfogadják. És ekkor jön a nagy meglepetés, elfo- gadják, de szerintük a kanadai dol- lár erősebb, mint az amerikai. Hát ide jutottunk. Utána már a kávé sem esik jól.

(Folytatjuk)

A Vermillon-tó

Banff

A természet kalendáriumuma (DCCVII.)

Kiss Székely Zoltán

Február első hetében a mackó kijön a barlangjából – így a néphit. – Ha meglátja saját árnyékát, visszamegy aludni, mert hosszú lesz még a tél. Ha nincs árnyéka, marad, mert korán tavaszodik.

Ez legenda csupán. Ma a medve beme-részkedik a mezőgazdasági területekre, falvakba, városokba, kukákat borít fel – alkalmazkodik a megváltoztatott körülményekhez. Eredetileg olyan helyeken él, ahol rejtőzködni tud. S téli álma sem mély. Az anyamedve december és február között hozza világra egy-két kicsinyét, amelyek olyan aprók, hogy elférnének az ember markában. A bocsok gyorsan gyarapodnak: fél kilóról 3-4 hónap után akár húszkilósan hagyják el a vackot, ahol születtek. A mackó sokfelé a gyerekek kedvenc állata. **Veress Zoltán Irgum-burgum Benedeke** vagy **A. A. Milne Micimackója Karinthy Frigyes** zseniális fordításában ma is hódít. A plüssmackók a XVIII. század végétől állandóan jelen vannak a gyermekek játékpolcán. A bankrablószlengben mackónak nevezték el a páncélszekrényt. Kisebb termető nők szokták nagyobb termető férfi partnerüket Mackónak nevezni, kisgyerekeket pedig kedveskedve Bocsnak. Lát-ható, hogy sokféle módon kapcsolódunk egymáshoz mi, emberek és mackók – írta **Vásárhelyi Tamás** az *Élet és Tudomány*ban 2020-ban.

Régen az állatok megnevezése egyszerű volt. De a XVIII. században már sok ezer állatot ismertek a világon; teljes volt a zűrzavar: a sok név pontosan mit takar, a sok állat és növény mi is valójában. Szükség volt rendszerbe foglalni a sok szétszórt ismeretet. Rendszerezni kellett! **Carl von Linné** a formális logika elve alapján alkotta meg rendszerét. Alapja a faj (species). Egy fajba a hasonló egyedek tartoznak. Ez a rendszer fölfelé folytatható: több faj nemzetségbe, a hasonló nemzetségek egy családba, a hasonló családok rendbe, a hasonló rendek törzsbe soroltattak. Ma már a kisiskolás is tanul hal-mazelméletet, ennek a logikának alapján adott Linné az élőlényeknek latin nevet, és ma, a digitális korban sem tértünk el ettől. A tudományos elnevezés két szóból áll: a nemzetség neve nagybetűvel íródik, a faj neve kisbetűvel kezdődik, így lett a mi medvénk ***Ursus arctos***.

*Ha Dorottya szorítja,
Julianna tágítja.*

Február 6-án ünnepli névnapját **Szent Dorottya**. Legendája nem túl eredeti: naptári szomszédaitól kölcsönzött elemekből rakosgatták össze. A keresztény Dorus (görög „ajándék”) és Thea („istennő”) három leánya közül a legkisebbként Kappadókiában látta

meg a napvilágot. A helyi uralkodó beleszeretett, s mikor a leány – mint **Szent Ágnes** – ellenállt, mondván, hogy ő Krisztus jegyese, forró ónnal teli kádba vettette, de ő sértetlen maradt. Kilenc napot börtönben senyvedt. Angyalok táplálták, amitől szebb lett, mint valaha. Miután továbbra sem engedett hitéből, sőt, azt állította, hogy Krisztus kertjében szokott rózsát és almát szedni, kínzói vasgerebennel szaggatták húsát, mint **Szent Balázs**ét, *mellét* fáklyákkal égették, mint **Szent Ágotá**ét. Mielőtt lefejezték (303 körül), bírāja gúnyosan azt kérte tőle, hogy égi jegyésétől küldessen neki azokból a rózsákból, almákból. A kivégzés után egy gyermek angyal meg is jelent a bírónál egy virágokkal és gyümölcsökkel teli kosárral. Dorottya e csoda révén lett a kertészek és virágárosok védőszentje. Neve napján virágot és almát szenteltek a templomokban (Balázs-napi szokás kölcsönzése ez is).

A februári rózsacsoda csak a mi közép-európai szemünket kápráztatja el. Szűkebb pátriájának kies tengerpartjain a februári rózsanyílás nem megy ritkaságszámba. Benne a régi rómaiak tavaszistennőjét, **Flórá**t véljük felismerni: Rómában február 10. volt a tavasz első napja.

Február 6-án (1974-ben) csukódott össze **Farczády Elek** életének kódexe. A történész, levéltáros a marosvásárhelyi református kollégium után a budapesti tudományegyetem történelem–latin szakát végezte el. Erdély közép- és török kori történetét kutatta. 1919-től Marosvásárhelyen a felsőkereskedelmi iskola tanára, 1940–50 között igazgatója volt. Csak nyugdíjasként, 1951-ben lett a marosvásárhelyi református kollégium Nagykönyvtárának vezetője, az ő érdeme a Bolyai-múzeum és -könyvtár új elhelyezése a **Teleki Téka** épületében. 1956-ban itt lelte meg egy XVI. századi kódexbe írtan a *marosvásárhelyi sorok* és *marosvásárhelyi glosszák* néven ismert XV. századi – a keletkezés okán – kilencedik magyar nyelvemléket. Könyvtárvezetőként az ő – és az édesapám, **Kiss Zoltán** biológus mint osztályfőnök – aláírása került abba a **Tentamen-kötetbe**, amelyet **Weszely Tibor**, az 1952-es országos matematikaverseny győztese kapott. Ez a kötet ma Szegeden **Szabó Péter Gábor** matematikus, matematikátörténész tulajdonában van.)

*A havazás nagy körhintáin szállnak,
szédülnek a szélben a falvak,
porzik az égre a poroszka út.
Gyufaszál lobban a hegyszorosokban
s a hét kicsi törpe rőt lobogója
ráncszabadult!*

*Kapja a szél s már indigó éjben
szórja havát szanaszét.
Szilvalekvár tetején viríthat*

Gruzda János – Téli buglyák

*így a penész!
S gyűl a fehérség bűne már bennem –:
pelyhek galoppja a mellkason át.
Hamari tej gyűl a csecsemő mellben
ilyen idejekorán.*

*Fut, fut a hó, a kis hegyilő bokája
benne meleg.
Élni a hó alatt is lehet jó,
de csattogó szélben érdekesebb!*

Csoda – nevezzük annak a cenzúra kiját-szását –, hogy az öt évvel ezelőtt, 2021. február 7-én templomtorony magasságig rajzó porka havaiba visszaköltözött **Farkas Árpád Hófűvás** című verse 1969-ben nyomdafestéket láthatott az **Utunk**ban. Ha **Gruzda János** volt az erdélyi magyar képzőművészet télfestője, akkor Farkas Árpád az erdélyi irodalom télköltője – legalábbis az én szememben. Érvként álljon itt **Fehérben** című verse, még 1970-ből, az **Előreből**:

*A hegyek alatt alszanak a falvak,
ráncos kis öklüket szájukba veszik.
bajszukon sás susorász,
föltreük fagy sarabolgat,
hajukat havak lengetik.*

*Halántékukról fölröppen egy-egy erdő,
s mindig csak pernye, mi visszahull.
Fejük alatt a sárga ég, a rőt törek zizeg,
tapodják kis betlehemesek,
de jászoltalanul.*

*Aludjatok csak kiterítve, szépen,
a szuszogást majd gondolzza a szél.
A fájdalom pirosa úgyis észrevétlen
út át, mint gézen a vér.*

Szóba került a Tentamen – 1775. február 9-én született Marosvásárhely leghíresebb iskolájának névadója, **Bolyai Farkas**.

Ugyanezen a februári napon, 1816-ban született Kassán **Jármay Gusztáv** gyógyszerész. Egész életét gyógyszerertárakban élte le. Több év gyakornokoskodás után, csak 1837-ben iratkozott be a budapesti egyetemre. Majd **Wagner Dániel** fővárosi gyógyszerész laboratóriumában fejlesztette gyakorlati ismereteit. 1843-ban Bécsben segédgyógyszerész. 1845-ben Pesten megvásárolta **Jurenák József**től az **Oroszlán gyógyszerertár**at. A **Magyar Orvosok és Természetvizsgálók** 1863-i gyűlésén a gyógyszerészi szakosztály másodelnöke

volt. Ő és **Müller Bernát** fektették le az **Országos Gyógyszerész Egylet** alapszabályait; ő volt 1872–1886 között az egylet első elnöke. Nyugdíjasként 1889-ben még részt vett a magyar gyógyszeréskönyv második kiadásának szerkesztésében.

Február 10-én, 1873-ban született a vajdasági Versecen **Bernátsky Jenő** botanikus. A Budapesti Tudományegyetemen természetrajz-vegytan szakának elvégzése után a **Nemzeti Múzeum Növénytár**ába került. Rendkívül kiterjedt növénygyűjtő munkát végzett nemcsak Budapest környékén, hanem a Vajdaságban, a Magas-Tátrában, a horvát tengerparton, Romániában, így Erdélyben is. Az ő növényföldrajzi kutatásainak eredménye, hogy tisztázódott: a Magyar Alföld a közép-európai tölgyövbé tartozik, ami megengedné erdő kialakítását, de ezt részben az emberi kultúra rég tartó hatása akadályozza. Az 1910-es évektől kezdve figyelme mindinkább a növénytermesztés felé fordult. Publikációiban a szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermesztés, valamint a gombászat számos kérdésével foglalkozott. Humoros hangvételű, népszerűsítő könyveket írt a „hobbikertészek” számára. Tudományos értékű műve az 1929-es **Bevezetés a növénykörtan elemeibe**, ami elsőnek tárgyalta összefoglalóan a termesztett növények fontosabb betegségeit.

Február 12-én, 1809-ben született az emberi gondolkodást, világszemléletet igen nagy mértékben megváltoztató angol tudós, **Charles Darwin**. A fajok eredetéről, változékonyságáról, folyamatos kialakulásáról szóló fiatalkori felismerése annyira megrázó volt, hogy ő maga sem merte közzétenni, amíg rengeteg további bizonyítékot nem talált rá. Ő tekinthető az ökológia, a botanikában az orchideakutatás megalapozójának is. A ma oly divatos rész tudománynak, a koevolúciónak is ő taposta ki az ösvényét. Egy különösen hosszú tölcserű virágot vizsgálva feltette, hogy kell lennie egy hasonlóan hosszú szájszervű rovarnak, amelyik beporozza. Évtizedekkel később találták meg ezt a szenderlepke fajt.

*Mily gonddal őrzi meg a fajt,
s mily könnyedén vész az egyes élet (...)*

A **lótuszevők** költője, **Alfred Tennyson** e szavakkal búcsúzik korán elhunyt barátjától az **In memoriam Arthur Henry Hallam** című filozofikus, az élet értelméről elmélkedő versciklusában. S közben rátapint az evolúció lényegére, 1850-ben, évtizeddel megelőzve **A fajok eredeté**nek 1859-es megjelenését.

(...) Szabdalt bércek, nagy kősziklák közül
így szól a Természet:
„Ezernyi alak már semmivé lett –
s engem nem érint, ha mind elenyészik.”
Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2026-ban, Dorottya napján

A hegyek alatt alszanak a falvak

Épített örökségünk

Nagyajta: gótikus védelem, unitárius lélek

(Folytatás múlt pénteki lapszámunkból)

A Kovászna megyei Nagyajta Sepsiszentgyörgytől szűk 40 kilométerre északnyugatra, az Ajta-patak völgyének torkolatánál, az Olt völgyének jobb oldali teraszán fekszik. Középajta tartozik hozzá. Mivel sokáig miklósvárszéki járási központ volt, a királytól négy országos vásárra kapott jogot évnegyedenként. Unitárius templomerődje az Árpád-kori templom helyére épült a 15. században késő gótikus stílusban, 8 méter magas falát két sarokbástya erősíti, amelyek 16. század végiek. Utólag egy kapubástyával is kitoldották az északi oldalon. Az 1802-es földrengés után 1802 és 1814 között átépítették.

Nagy-Bodó Tibor

Emlékeztető

A templommal és az erődítményekkel kapcsolatban Kelemen Lajos említette, hogy 1732-ben hosszas pereskedés után Nagyajta lakossága úgy döntött, hogy a vár legyen az egész falu tulajdona felekezeti különbség nélkül, a templom pedig maradjon az unitáriusoké.

Debreczeni László szerint a mai templom legrégebbi része a hajó, amelynek építését a 14. század elejére teszi. Szerinte a mai sokszög-záródású szentély, az egykori sekrestye és talán a diadalív is a 15. század derekán épült.

A 15–16. század fordulóján a hajó nyugati oromfalához tornyot építettek, és ennek, mint az akkortájt épült székelyföldi templomtornyok többségének, védelmi rendeltetése is volt.

Gyöngyössy János *Székelyföldi vártemplomok* című könyvében ír arról, hogy az 1789. évi unitárius püspöki vizitáció jegyzőkönyve értékes adatokat tartalmaz a később megrongálódott és részben átépített gótikus templomról, valamint a harangtoronyról.

A harangtorony minden bizonnyal középkori eredetű. Az említett jegyzőkönyv a templom berendezését is bemutatta, többek közt az 1710-ből származó szószerket.

A templom második nagy méretű átépítésére az 1802. évi földrengést követő javítások folyamán került sor, de a későbbiekben is sokat alakítottak rajta.

A hármastérű szentély, torony–hajó–szentély együtteséből álló keletelt templom a gótika jegyeit viseli. Az 1802-es földrengés, valamint a többrendbeli átépítés dacára sok elemet megőrzött egykori szépségéből.

A szentélyben az északi falon a befalazott sekrestyeajtó késő gótikus, szemöldökgyámos, gazdagon tagozott kerete látható.

Ugyanitt található egy kőből faragott, kehely alakú szószerék is, amely 1710-ben Donáth György költségén készült.

Fontos megemlíteni azt is, hogy Debreczeni szerint a szentély hornyolt kőbordaít és gyámköveit egykor téglavörös vonalak szegték.

Az 1802-es földrengéskor a középkori harangtorony összeomlott, megrongálva a hajó boltozatát és maga alá temetve a gótikus karzatot.

A megsérült templomot 1806-ban renoválták, ekkor épült a mai harangtorony felső kétharmada és a hajót borító dongaboltozat is.

1879-ben a déli oldalon új ajtót nyitottak, sajnos a korábbi bejárat ajtókerete nem maradt fenn.

Lebontják a fából épült kamrákat

A bástyák felépítése után a falakat bevakolták, a falperemet fogoros pártázattal díszítették. E díszítő oromzat szintén a 17. században készülhetett, nagy valószínűséggel Bethlen Gábor vagy I. Rákóczi György uralkodása idején. Az erősség belterületén épült kamrákat raktárként használta a falu népe.

Ezekről a jegyzőkönyv készítője megkü-

lönbötetett figyelemmel írt. A templomkastélyra vonatkozó határozat első pontja elrendelte, hogy a fából épült kamrákat, „conservatoriumokat”, amelyek a templom épületéhez közel, „...annak helyazatjához felnyúló fedéllel...” épültek, bontsák le, és helyettük a várfalakon belül, azok mentén újakat építsenek kőből, cserépfedéllel, „...felosztván e végre előre azon vár körülötte való helyek ea proportione, amelyet kíván a justitia és aequitas...”.

Mint említettük, a védőfolyosó alá és a templom mellé épített kamrákat raktározásra használták, a tornyokat, vagyis a bástyákat azonban nem, mivel ezeket 1789-ben már romladozó tetővel találta az egyházvizsgálat.

A szemöldökgerendába vésett felirat emléke

A templomot övező erődítmények építési idejének pontos meghatározásához nincs elég adat.

A szuroköntők 15. század végi, 16. század eleji formát mutatnak, de ismerve az elavult védelmi megoldások meglehetősen hosszas fennmaradását több vidéki erődítménynél is, a nagyajtai templomerőd szuroköntői nem szolgálhatnak támpontként a kormegállapításhoz.

A lappancsos lőréseket a 16. század elejétől a 17. század végéig az erdélyi erődítményeknél gyakran alkalmazták, következésképpen a Nagyajtán megjelenőknek sincs különösebb kormeghatározó értékük.

Gyöngyössy János *Székelyföldi vártemplomok* című könyvében világít rá arra, hogy az alaprajzi elrendezés szempontjából a nagyajtai templomerőd lényegesen különbözik a székely templomerődök nagy részétől.

A védőfalak szabályosságra törekvő, négyszög idomú alapozása reneszánsz hatásról tanúskodik, és feltételezhető, hogy valamikor a 16. század második felében, de inkább a 17. század elején építették.

A keleti oldal befalazott ajtajának szemöldökgerendájába vésett 1622-es évszám némi fenntartással a védőfalak építésére vonatkozó „ante quem” adatként is felfogható.

A székely mesterek tapasztalatainak kamatoztatása

A vár felépülte után három olaszbástya formájú tornyot ragasztottak a falakhoz. Debreczeni László az erődítmény építési idejére vonatkozó fejtegetéseit azzal zárja, hogy a vár a 16. században már megvolt, és a század második felében a tornyok is állottak.

Ha az első megállapítást fenntartásokkal el is fogadjuk, a másodikat, a bástyákra vonatkozót nem.

Eddigi ismereteink szerint ugyanis a székelyföldi templomerősségek olaszbástyái a

használt bástyákkal, tornyokkal épített kastélyokkal egyidejűleg, esetleg valamivel később jelennek meg.

Feltételezhető ugyanis, hogy a fejedelmi építőtölepeken dolgozó székely mesterek az ott látottakat, tapasztaltakat később templomaik erődítésekor kamatoztatták.

A szóban forgó olaszbástyás kastélyok alaprajzi formái pedig az 1615-től 1630-ig terjedő időszakban alakultak ki és honosodtak meg Erdélyben. Következésképpen a székely templomerődök védőtornyai sem épülhettek a 17. századnál korábban.

Ennek, valamint a védőfalak építését némileg meghatározó 1622-es évszámnak a figyelembevételével a nagyajtai bástyák építési idejét a 17. század közepéig is felvihetjük.

Debreczeni László szerint gyanítható, hogy a védőfalak és bástyák két különböző időpontban történt építése közt a várat egy ízben átépítették, feltételezését azonban semmiféle adattal nem támasztotta alá.

A vártemplom 2019–2021 közötti teljes felújítási munkálatait megelőző régészeti kutatások eredményei alapján tudjuk, hogy a most látható várfalak előtt egy ovális védőfal vette körbe a templomot észak-dél irányban. Keleten a szentély mögött, illetve a toronytól nem messze nyugaton találkoztak a falak. A talajszint alatt található 60 cm széles kőalap arra enged következtetni, hogy ezek a védőfalak 3,5, maximum 4 méter magasak lehetnek.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

Kifogyhatatlan kincsesbánya ez a Székelyföld. Összmagyar életterünk talán egyetlen és kiapadhatatlan történelmi, néprajzi, irodalmi, népzenei forrása, mindig tartalékol valamit. Kárpát-karékunk minden zezuga hasonlóképpen az ősi lelőhelyeink tárháza, mégis a székelymagyarság mindig képes va-

lami újra. Nagyajta mai unitárius temploma a közelmúltig rejtgette az utókor számára a 14. századi Képes Krónikában bemutatott – a mai Beszterce-Naszód megyei Kerlés vagy Cserhalom határában 1068-ban történt kun, esetleg besenyő betörés idején László hercegünk hőstettét ábrázoló – freskót.

Ami még Nagyajta rejtélyei közé tartozik...

Amikor a magyar sereg szétverte a betolakodókat, a későbbi királyunk, Szent László üldözőbe vett egy magyar lányt a lován szöktető katonát. A köztudatban ez a Szent László-legenda. A nagyajtai templomban a 2019-ben feltárt, vélhetően 1400 körüli falkepeken a király glóriás arcát, a lovak részleteit és egyéb harci jeleneteket ábrázoló freskosorozatot mára rögzítették, restaurálták. Érdekesség, hogy a volt Magyar Királyság területén eddig közel 80 Szent László-falképsor egynegyede koncentráltan a Székelyföldön található.

Nagyajta rejtélyei közé tartozik még a közelmúltban, a templomszentély alatt felfedezett temetkezési kriptá, amelyet még a 18. század végéig is használtak. Egyházi források szerint ide temették el a falu és az unitárius eklézsia egykori jeles előjáróját, Donáth Györgyöt és családját. Az ő megrendelésére készülhetett el a magyar kultúrtörténet remek érzékkel faragott reneszánsz szószéke, ami mai napig a templom egyik ékessége. Valószínűsíthető, hogy a brassói Fekete-templom tűzvészét követő helyreállítási munkálatokban részt vett székely kőfaragó mesternek és csapatának műve lehet ez a remekmű. Megrendelőjére a vésett címerpajzs körüli szövegrész utal: „Donáth György költsége... kinek ez címere, 1710-be ez oltárt emelte”. A szószerék festett talpán található latin szöveg újra erősíti korát: „Az egy igaz Isten és fia Jézus Krisztus tiszteletére és dicsőségére, 1710”.

A kifogyhatatlan értékek sokasága mellett sok a nemes lelkű helyi, de világ-raszóló híresség is, akik mind Nagyajtához köthetők. Voltak közöttük jeles erdélyi nyelvűművelők, emlékirók, helytörténész és fotográfus, színész és gyógyszerész, főgimnáziumi professzor, jogász, akadémikus, teológus és püspök. Minek is sorolni, hiszen az általuk átmentett kincsek, értékek mind a székelység gyarapításáért születtek. Főhajítás nekik, tisztelet Nagyajtának.

*A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért külön köszönet Gyöngyössy Jánosnak, Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek, Fekete Levente lelkésznek. Az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Fekete Levente nagyajtai unitárius lelkész és Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából és gyűjteményéből küldte el a szerzőnek. Összeállításunkat szakembereink véleményezésével még kiegészítjük.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1189.

<i>François-Auguste-René Rodin francia szobrásztól idézünk.</i>		1	BERAK A KÖZEPÉBEN!	SZÉKET HASZNÁL JÓZSEF A. VERSE	NŐI NÉV (JAN. 29.)	TÉLI CSAPADÉK	GÁTBA ÜTKÖZIK
		N					T
		A RÁDIUM VEGYJELE SZEREZ		ÁLL ALATTI ZSÍRPÁRNA UTCA (FRANCIA)			
2	B	SPÁJZ FOLYÓ AZ ÉK-KÁRPÁ-TOKBAN				AZ ITTENI VELE SZEMBEN	
KELLEMES, TISZTA			AZ ARANY VEGYJELE		TELLER ... (FIZIKUS)		
IBSEN DRÁMÁJA			AZ ARZÉN VEGYJELE	SZÜL AZ ÁLLAT ÓTATA PÁRJA		RÓMAI 1000	
VÍZLÁGYÍTÓ SZER A HÁZBAN				ZSEBKUTYA JUPITER-HOLD		ERREFELE!	
			BÁRÁNY-HANG TALÁRI!		ÉLETEM APADÓ ... (ADY) BEFOGÓ!		
SZOLMIZÁ-CÍSÓ HANG A HÁZBA			KÁRTYA-LETÉT ÉRZELMES ESEMÉNY			EZERI! SZELLEMI ALKOTÓ	
		UTOLSÓ EL-PUSZTÍTOTT SODRÁS			IDŐSZÁMÍTÁ-SUNK ELŐTT JÉZUS TANÍTVÁNYA		
TAVI NÖVÉNY			AZ ARGON VEGYJELE MAGATOK		ANGYAL-RANG ELEKI!		
KIVESZ MINDENT HAMIS				EURÓPAI HEGYSÉG EGYESÜLT ÁL-LAMOK (RÖV.)			
		TURANDOT NŐSZEREP AZ ÖT TŐ EGYIKE		NYERGES ÁLLAT AMELY SZEMÉLY		SPANYOL AUTÓJEL PALINDROM FÉRFINÉV	
SZIGNÁL			FRACIA RT. AZ ENYÉM (FRANCIA)		ÓRÓMAI NAPISTEN BECÉZETT ENIKÓ		
FRANCIA ARANY			KIS MÁSOLAT TERM. LOGARITMUS JELE				BANK-BETÉTI!
KENDER-TÖRŐ ESZKÖZ				VÁRPALOTA RÉSZÉ OLASZ AUTÓJEL			
L. N. J.	T				MIKSZÁTH FELESÉGE		

A MARCUS AURELIUS című pályázat nyertesei:

Feier Ilona,
Szászrégen, Duzilor u.
Balogh Gréti,
Marosvásárhely, Kárpátok sétány

A pályázati rejtvény megfejtése:
BEFELÉ NÉZZ, BELSŐDBŐL FAKAD FEL A JÓ FORRÁSA.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések
a január 30-i
számból:

Minirejtvény:

1. Okoskodás
2. Közmondás

Skandi:

A felettes én a személyiség al-koholban oldódó része.

KOBAK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI
SZELVÉNY

MURPHY TÖRVÉNYE		1	2	3	4	Z	5	6	7	8	S
		9					10				
11	12	13	14	15			16			17	
19						20				21	
22					23		24		25		
26				27			28		29		N
Ő	30	31				32				33	
34	35		36			37	38			39	
40		41				42			43	44	
45				46			47		48	49	
Á				L		P			Ö		T

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. 9. Rakéta-regénytár (röv.). 10. Tévesen jegyző. 11. A három testőr egyike. 16. Olasz szerelem. 18. Olasz névelő. 19. Aroma. 20. Magasan tartó. 21. Foghús. 22. Kortyolnivaló. 23. Az Etna krátere! 24. Párt! 25. ... Troll (Heine műve). 26. ... es-Salaam (Tanzánia). 27. Uz ..., Nyirő J. regénye. 29. Csernátoni várrom. 30. Tojásdad. 32. Kóruszene része. 34. Meglepődés egyik szava. 36. Az óceán végtelen! 37. Shakespeare légi szelleme. 39. Személynévmás. 40. Ügynök, kém (rég.). 42. Végleges döntést hoz a bíró. 43. Lopakodva távozik. 45. Egy darab az egészből. 46. Határrag. 47. A görög ábécé t betűje. 48. Idegen művészet.

FÜGGŐLEGES:

1. Művészet (latin). 2. Zavaros kezdet! 3. Mozgó elektromosság. 4. Visszavonultan élő ember. 5. Bátorkodó. 6. Határtalan telek. 7. Kínai hosszegység. 8. Könnyedén illet. 11. Az idézet befejezése. 12. Szovjet vadászrepülőgép volt. 13. ... atya bűne (E. Quieros). 14. Rossz (francia). 15. Igeképző. 17. Fogaras folyója. 20. ... inni jól tudok (Petőfi). 21. Innivaló. 23. Színültig. 25. Hordót mérő. 27. Kolozsvárba beolvadt falu volt. 28. Hajtű. 29. Se ..., se búze (szólás). 31. Szimpatikus. 32. Angol férfinév. 33. Olasz szerelem. 35. A tűz hatása. 38. Mezei. 41. Spanyol, svéd és magyar gépkocsijel. 42. Járom. 44. Perzsa uralkodói cím. 46. A jód és a nitrogén vegyjele. 48. Most készült.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket február 19-ig a Népújság cí-mére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra rá-ra-gasztani.

Minirejtvények

1	2	C	3	4	5	V
6			7			
8		9		10		
		11	12			L
13	14				15	
16			17	18		
19				20		

VÍZSZINTES:

1. Itáliai filozófus. Bölcs mondása: Legbiztosabb erődítmény a nép szere-tete. 6. Indíték. 7. Előtt (latin). 8. A -ről párja. 10. Taszít. 11. Eleven. 12. Kis macska. 15. Magatok. 16. Okos a kö-zepe. 17. Ártalom. 19. A férfi sorsa. 21. A tehén ajándéka.

FÜGGŐLEGES:

1. Gyermekviccek szereplője. 2. Hordómérték. 3. Feltéve. 4. Kézzel jelző. 5. Lamartine verse. 9. Minibot. 12. Kis ház. 14. Töltött atom. 15. Három (olasz). 18. Keresztül.

1	2	E	3	4	5	Á
6			7			
8		9		10		
		11	12			13
14	15				16	
17			18	19		
20				21		

VÍZSZINTES:

1. A hit hegyeket mozgat meg – ál-lította a vízszintes 1. 6. Latin kettős betű. 7. Iszok (argó). 8. Limited (angol, rövid). 10. Skálahang. 11. Hordómérték. 14. Kukorica (nép.). 16. Lation és. 17. Eblak. 18. Csodás történet. 20. Állam volt. 21. Ezen a helyen.

FÜGGŐLEGES:

1. Ókori izraeli király. 2. Német betű. 3. Néma nép! 4. Fonodai eszköz. 5. Férj és feleség. 9. Ének. 12. Spion. 13. Táplál. 15. Hálálkodik. 16. Reg és ... (Arany J.). 19. Tojás (német).

L. N. J.

Kis-Küküllő menti borverseny

Ötödik alkalommal szervezték meg január 30-án, múlt pénteken, Balavásáron, a Romantik vendéglő borpincéjében a Borászok borásza versenyt, amely az elkövetkező két borverseny előszobájaként is jellemezhető.

Szer Pálosy Piroska

Ezúttal a dicsőszentmártoni Szent Márton Borlovagrend és a Kisküküllő Borrend tagjai mérték össze minőségi boraikat. Az esemény kapcsán a Szent Márton Bor-

lovagrend elnökét, *Orbók Ferenc* ötletgazdát kérdeztük. Mint elmondta, 2020 őszén a két borlovagrend elfogadta azt a javaslatát, hogy a tagok között szervezzenek borversenyt, és ezt a hagyományt azóta is folytatják. Mindkét csapat a saját településén megszervezi a versenyt, a tagok két palack borral vesznek részt, és elbírálják egymás borait anélkül, hogy tudnák, ki a bor tulajdonosa. Az első tíz helyezett továbbjut. A két borlovagrend húsz borosgazdája közötti döntőt mindig a

Romantik Hotelben szervezik Balavásáron.

Ezúttal az első helyezett *Orbán Balázs* lett, 2025-ös évjáratú tramini száraz borával 18,85-ös pontszámot szerzett. Az első öt helyezett közül a második *Orbók Ferenc*, vegyes félszáraz borával 18,80 pontot szerzett, a harmadik *Orbán Ottó*, vegyes félszáraz borával 18,75 pontot, *Kiss Elek* a félszáraz fehérleánykával 18,70 pontot, *Antal László* a száraz fehérleánykával 18,65 pontot szerzett. Mivel az első és utolsó helyezett közötti pontszámok nagyon közeliak, az utolsó helyezett pontszáma is elég magas, 16,60, azt a következtetést lehet levonni, hogy minden résztvevő minőségi borral vett részt az eseményen.

A döntőben a borokat mindig elismert szakemberek, hivatalos bírőrak bírálják el, az idén *dr. Tana Cristina* és férje, *Tana Huba* – mindketten a neves zsidvei borászatban szereztek tapasztalatot –, valamint *dr. Mihály Zoltán* államtitkár is tiszteletét tette.

A megmérés egyik hozadéka az önfejlesztés, a folyamatos tanu-

Ítések: dr. Tana Cristina, Tana Huba, Jakab Sándor, a Kisküküllő Borrend elnöke és dr. Mihály Zoltán államtitkár

Fotók: Orbók Ferenc

lás, mivel a verseny után megtárgyalják, hogy melyik bornak mi volt a hibája, és azt hogyan lehet orvosolni, illetve az első helyezettek miért nyertek, ki milyen következtetéseket vont le, milyen tapasztalatokkal gazdagodtak.

„A Borászok borásza versenyeket továbbra is megszervezzük, mert hasznosnak tartjuk, ugyanis megismerjük egymás borait, és a tapasztaltabb kollégáktól sok mindent lehet tanulni a szakszerű bormustárakon. Hasonló eseményre legköze-

lebb Abosfalván kerül sor a YWINE borászat rendezésében, de ott a borászat borait fogjuk megköszölni és értékelni.

A következő borversenyt, amelyre bárki benevezhet, Dicsőszentmártonban tartják február 21-én a Szent Márton Borlovagrend szervezésében, azt követően március első hétvégéjén Balavásáron a Kisküküllő Borrend szervezi meg hagyományos borversenyét – mondta el Orbók Ferenc, a Szent Márton Borlovagrend elnöke.

Idén tető alá kerül a koronkai Tholdalagi-kastély

Eddig a sürgősségi beavatkozásokat végezték el

A koronkai Tholdalagi-kastély helyzete folyamatosan foglalkoztatta a közsélményt az elmúlt három évtizedben. Minden tereputunk alkalmával érdeklődtünk felőle, de igazán biztató híreket nem kaptunk. Most azonban a kastély ügye kimozdult a holtpontról, azonnali beavatkozás történik, hogy mentse a még álló falakat. A felújítási tervről *Takács Szabolcs* polgármester számolt be lapunknak.

Mezey Sarolta

Az omladozó, beszakadt tetejű kastély 2021 novemberében került a helyi önkormányzat tulajdonába. A hivatal elég nagy összeget, 100 ezer eurót fizetett az ingatlanért azzal a céllal, hogy az épületet a közösség javára felújítsák, s ismét a falu szimbólumává váljon.

– A kastélyon azonnali sürgősségi beavatkozások történtek, a falakat megtámasztották. Ugyancsak a sürgősségi beavatkozás során az épület körül egy betontámasztékot öntünk, ami összefogja a falakat. Öröndetes, hogy előrelépés történt. A felújítási terveken Ványolós Endre kolozsvári műépítész cége dolgozik, szakemberei elég jó ütemben haladnak. Ha lesz pályázati lehetőség a terv kivitelezésére, akkor élünk ezzel, ha nem, akkor lépésről lépésre haladva az önkormányzat vállalja a műemlék épület felújítását. Idén az azonnali beavatkozásra 500 ezer lejt különít el az önkormányzat a költségvetésből. Remélhetőleg rövid időn belül meglesznek a tervek. Nagyon szeretném, ha idén fedél alá kerülne az épület, mert így védve lenne, s jöhetnének a következő munkálatok. A felújítás során a kastély visszanyeri az eredeti állapotát, és a pályázati lehetőségek

függvényében kap közösségi rendeltetést – tájékoztatott Takács Szabolcs, Koronka polgármestere.

A megmaradt örökség páratlan érték

A kastély művészettörténeti vonatkozásairól a Kastély Erdélyben portálon olvashatunk. A koronkai Tholdalagi-kastély elődje egy 17. századi udvarház volt, amit az 1830-as években, gr. Tholdalagi (IV.) Ferenc idején jelentősen átalakítottak. A tervek szerint – melyeket Joseph Weixlbrown készített – egy sokkal nagyobb kastély készült volna el, amelynek a mai épület csupán egy része lett volna. A nagyszabású munkálatok azonban a pénzhiány miatt soha nem valósultak meg. Az elkészült épület arányos méreteivel, közel szimmetrikus alaprajzával és visszafogott díszítésével a klasszicista kastélyépítészet szép példája. A földszintes kastélynak U alaprajza van. Két oldalszárnya között egy háromárkádós, hangsúlyos központi épületrész emelkedik. Ez a központi épületrész, magasított attikafalazatával, kazettás kiképzésével és három árkádjával, diadalívszerűen magaslik ki a főhomlokzat tengelyében. Míg a két szélső vakárkádban egy-egy kis méretű, egyenes záródású ablak nyílik, addig a központi, nagyobb méretű

Fotók: Mezey Sarolta

árkád egy dongaboltozatos kocsiáthajtót foglal magába.

A kastély szobáit valamikor igényes barokk és empire stílusú bútorok, értékes tükrök, csillárok, szőnyegek és festmények díszítették. A családi arcképcsarnok két legjelentősebb képe Tholdalagi (II.) Mihály diplomata és felesége, gelencei Mihálcz Erzsébet egész alakos képmása, amelyek a 17. századi erdélyi festészet kiemelkedő példái. A portrékat jelenleg a székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeumban őrzik. A kastélyban a grófi házaspár lakosztályai mellett a gyermekek szobája, a vendégszobák, a nagy ebédlő, a nagy szalon, a pipázó, a könyvtár, a szobalányok szobája és a konyha kapott helyet. A helyiségek között gangok (folyosók) biztosították az átjárást. A jobb oldali szárny alatt dongaboltozatos pince húzódtott.

A kastélyt egykor díszes park vette körül, amelyben lombhullató fákkal beültetett ligetek, egy mesterséges halastó és egy kerti pavilon is helyet kapott. A parkon keresztül óriási fákkal szegélyezett székérút vezetett egészen Marosvásárhely határáig. A tájképi kert tervezőjének Bodor Pétert tartják, aki a 19. század első felében a család kertésze volt. Tholdalagi Róza a koronkai kastélyparkról is említést tesz emlékirásában: „A háztartás nem volt akkora, mint nagyapámnál (Tholda-

lagi Zsigmondnál, Nyárádszentbenedeken), viszont finomabb, elegánsabb. [...] Pompás volt az a park! Ma is látom, ma is érzem a meleg, magnólia- és daturaillattól fűledt nyári estéket. Sehol másutt nem láttam annyi magnóliát, nem hallottam annyi csalogányt csattogni, mint ott.” Czjzek Éva, Tholdalagi (IV.) László és Bethlen Sarolta lánya pedig így emlékezett a kertre egy 2000-ben közölt interjúban: „Nem tudom, a park pontosan mekkora lehetett, de ha valaki a főútról betért hozzánk, még fél órát kocsikázhatott, amíg a házhoz ért.”

A Tholdalagi család meghatározó szerepet töltött be Koronka és Marosvásárhely történetében. A koronkai kastély könyvtárát Erdély egyik legnagyobb könyvtáraként tartották számon, a marosvásárhelyi nemesek is gyakran látogatták. A könyvtárban közel tízezer kötetet, köztük ősnymtatványokat, Corvinákat és könyvritkaságokat őriztek. Anyagából 1944-ben megközelítőleg 2300 kötetet sikerült megmenteni, ezek egy része a marosvásárhelyi Teleki Tékába került. A könyvtár megmentésében nagy szerepet játszott Sényi László író. Emellett a kastély egykori vendégkönyve is fennmaradt, amit a Tholdalagi család Budapesten élő leszármazottai őriznek – áll a Kastélyok Erdélyben oldalán.

Sajtótájékoztató a Victoria-palotában

A kormány felelősséget vállal a gazdaságélénkítő csomag életbe léptetéséért

Ilie Bolojan miniszterelnök szerdán este sajtótájékoztatót tartott a Victoria-palotában a kormány gazdaságélénkítő programjáról és az aktuálpolitikai kérdésekről. Többek között beszélt az állami deficit csökkentésére irányuló intézkedésekről, a gázarsapka megőrzéséről, az adótörvény módosításának lehetőségeiről.

Év végéig 4 százalékra kell leszorítani a költségvetési hiányt

A miniszterelnök bejelentette, hogy a 2026-os költségvetésről szóló egyeztetések várhatóan a jövő héten lezárulnak, így a tervezetet február 20-a körül terjesztik a parlament elé. Kifejtette, a költségvetési hiányt idén mintegy 6,2 százalékra, az inflációt pedig év végére 4 százalékra kívánják leszorítani. Kiemelte, hogy a legnagyobb kihívást a deficitcél teljesítése és az uniós források lehívása jelenti, mivel augusztusig több mint 10 milliárd eurónyi helyreállítási forrást (PNRR) kell felhasználni. Hozzátette, hogy a számos romániai polgárnak nehézségekkel járó költségvetési kiigazítások időszaka lezárul, és a következő időszakban a kormány a gazdaságélénkítő intézkedésekre helyezi a hangsúlyt. A miniszterelnök hatékonyabb államot, stabilabb gazdasági alapokat, jobb közszolgáltatásokat és több lehetőséget ígért az igazságtalanságok felszámolásával és a fejlődés feltételeinek megteremtésével. Miután a kormány a gazdaságélénkítő

az önkormányzatokat a polgárok szolgálatába állítva megteremti a közszolgáltatások javításának feltételeit”. A miniszterelnök hozzátette: az intézkedéscsomag ki fog egészülni a nyugdíj és a közalkalmazotti fizetés halmozását tiltó tervszettel, amelyet szintén a jövő heti kormányülésen hagynak jóvá.

Ideiglenes földgázarsapka

A sajtótájékoztatón Ilie Bolojan azt is bejelentette, hogy 2026. április 1-je és 2027. március vége között a lakossági fogyasztók szabályozott áron, a vállalatok és intézmények pedig piaci áron jutnak földgázhoz. Elmagyarázta, hogy ebben az átmenetinek tekintett időszakban kivezetik az ársapkát, de a lakossági földgáz árát a teljes ellátási láncan államilag szabályozzák, a termelőkől a szállítókön és elosztókön át a szolgáltatókig. Ez azt jelenti, hogy a háztartások stabil áron jutnak földgázhoz, és nem lesznek kitéve az esetleges inflációs sokkoknak. Bolojan szerint 2027 kedvezőbb év lesz a földgázpiac teljes liberalizációjára, mivel addigra Románia többletgázforrásokhoz jut a Fekete-tengeren, ami várhatóan árcsökkenést eredményez, és megszünteti a téli ellátással kapcsolatos kockázatokat. A kormányfő pontosította, hogy az állami árszabályozás valamennyi lakossági fogyasztóra és a távhőtermeléshez gázt felhasználó hőerőművekre (CET-ekre) vonatkozik. A többi gazdasági szereplő esetében megszűnik az árplafon, de – mint megjegyezte – a legtöbb vállalat már

Fotó: Inquam Photos/George Călin

az augusztusi határidőig. A kormányfő emlékeztetett arra is, hogy a helyreállítási források folyósításának feltétele a vállalt mérföldkövek teljesítése. Ezek közül az egyik a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó törvény módosítására vonatkozik. Mivel ez a célkitűzés nem teljesült, az Európai Bizottság jelenleg közel 230 millió eurót tart vissza.

Jogszabály-módosítás kell az adózás megváltoztatásához

Ilie Bolojan szerint lehetővé kell tenni az önkormányzatok számára, hogy a költségvetésük elfogadása előtt visszatérjenek a helyi adók és illetékek törvényben meghatározott minimális szintjéhez. Elmondta, hogy ehhez jogszabály-módosításra van szükség, mivel a hatályos törvény nem teszi lehetővé, hogy az önkormányzatok a már megállapított helyi adókon utólag módosítsanak. Ilie Bolojan elmagyarázta: egyes önkormányzatok az elmúlt időszakban a törvényben előírt minimumnál magasabb szintre emeltek például a gépjárműadót, ám a jelenlegi jogi keret nem engedi meg számukra, hogy utólag visszacsökkentsék az adókat a minimális szintre, még akkor sem, ha ezt a helyi körülmények indokolnák. Meglátása szerint az önkormányzatoknak lehetőséget kellene biztosítani arra, hogy emeljék, majd szükség esetén mérsékeljék az adókat, azzal a kikötéssel, hogy azok nem csökkenhetnek a törvényes minimum alá. A kormányfő szerint a törvényt a költségvetés elfogadása előtt lenne célszerű módosítani, hogy az önkormányzatok már az ideai helyi költségvetések elfogadásakor alkalmazni tudják az új szabályokat. Megjegyezte azt is, hogy az ideai év rendhagyó volt az adók szempontjából, mivel elfogadásuk az alkotmánybírósági döntések késlekedése miatt jelentősen csúszott, ami zavart és félreértéseket okozott a helyi közigazgatásban.

Bolojan arról is beszámolt, hogy szerdán egyeztetett Kelemen Hunor RMDSZ-elnökkel, aki korábban azt javasolta, hogy a kormány vizsgálja felül a helyi adók és illetékek emeléséről szóló korábbi döntését. A miniszterelnök ugyanakkor emlékeztetett arra, hogy Románia vállalása szerint jövő évtől a piaci értékhez közelebb álló adóztatási rendszerre kell áttérni, amelynek

hiányára, a kedvezmények nyújtásának bizonyos elemzéseken kell alapulnia, meg kell vizsgálni, hogy honnan, miből fedezi a kormány a kieső pénzt.

Mint ismeretes, a PSD országos politikai tanácsának vasárnap esti döntése szerint az alakulat támogatója azt, hogy a kormánykoalíció sürgősségi eljárásban fogadtassa el a gazdaságélénkítő intézkedéseket és a nyugdíjasokat és más kiszolgáltatott kategóriákat védő szolidaritási csomagot. A PSD közleménye szerint a megélhetési költségek gyors emelkedése miatt a romániai életszínvonal védelme az abszolút prioritás, és nem képezheti alku tárgyát.

Átmeneti jellegű a betegszabadságokra vonatkozó intézkedés

Szintén újságírók kérdésére válaszolva Ilie Bolojan elmondta, a betegszabadság első napjára járó juttatás kifizetését megszüntető intézkedés átmeneti jellegű, és figyelembe veszi a valós helyzetet. Az intézkedést ő és a Pénzügyminisztérium javasolta, a kormány meghozta a döntést az Egészségügyi Minisztérium és az Országos Egészségbiztosítási Pénztár javaslatára, és hangsúlyozta: átmeneti intézkedésről van szó, amely az egészségügyi rendszerben uralkodó realitásokat veszi figyelembe. „Tavaly Románia hatmilliárd lejt fizetett ki betegszabadságokra, ami 1,2 milliárd eurónak felel meg. Ez az Országos Egészségbiztosítási Pénztár teljes költségvetésének körülbelül 8 százaléka” – hangsúlyozta. Az intézkedés célja, hogy elbátortalanítson a fiktív betegszabadságoktól, és ezzel pénzt takarítson meg az állam által biztosított kezelésekre és ártámogatott gyógyszerekre a krónikus betegek számára – magyarázta Bolojan. Arra a kérdésre, hogy keresnek-e megoldást arra, hogy a krónikus és a rákos betegeket mentesítsék az intézkedés hatálya alól, a kormányfő kifejtette: vegyék figyelembe, hogy az intézkedés csak néhány napja lépett hatályba, leghamarabb egy hónap múlva mérhetik fel a hatását. „Mint mondtam, ez átmeneti intézkedés, tehát csak korlátozott ideig lesz érvényben. Ez idő alatt bevezetjük a mechanizmusokat, amelyek az orvosokat arra készítetik, hogy ne írjanak elő indokolatlanul betegszabadságot” – szögezte le a miniszterelnök.

Azt illetően, hogy az ombudsman megtámadta az alkotmánybíróságon az intézkedést, Bolojan kifejtette: a kormány megvárja a testület döntését, majd aszerint jár el. Az alkotmánybírósághoz fordult szerdán az ombudsman a betegszabadság első napjára járó juttatást megszüntető sürgősségi kormányrendelet miatt. Az ombudsman közleménye szerint a jogszabály sérti a jogbiztonság és a törvények kiszámíthatóságának elvét, mivel jogos az érintetteknek az az elvárása, hogy a befizetett egészségbiztosítási járulék fejében betegség esetén teljes körű védelemben részesüljenek. A betegszabadság első napjáért járó juttatás megvonása ezzel a jogos elvárással meggy szembe. (Agerpres-hírószefoglaló)

Az oktatási szakszervezetek február 4-i bukaresti tüntetése, illusztráció

Fotó: hotnews

csomagot első olvasatban megtárgyalja, közvitára bocsátják a tervezetet.

Bolojan szerint a gazdaságélénkítő intézkedéscsomag adójóváírásokat ír elő a vállalatok számára, támogatási programokat a nagyberuházások ösztönzésére, és egyebek mellett a Beruházási és Fejlesztési Bank bevonásával lebonyolított hitelgarancia-programokat is magában foglal. Ami a közigazgatási intézkedéscsomagot illeti, jelenleg az illetékes minisztérium véleményezi, és a tervezetét jövő héten fogja jóváhagyni a kormány. A jogszabályjavaslatot az igazságügyi minisztérium ajánlása alapján a parlament előtti kormányzati felelősségvállalással kívánják elfogadni.

A miniszterelnök azt is elmondta, hogy az intézkedéscsomag hatékonyabbá teszi az államot, és „mindenekelőtt paradigmaváltást hoz a közigazgatásban azzal, hogy

most is a korábbi plafon alatti áron szerzi be a földgázt.

A sajtótájékoztatón az is elhangzott, hogy a miniszterelnök tájékoztatja az alkotmánybíróságot a bírák és ügyészek nyugdíjazásával kapcsolatos döntés további halasztásának következményeiről. A miniszterelnök elmagyarázta: jelentős a kockázata annak, hogy Románia elesik az uniós helyreállítási források egy részétől, ha az alkotmánybíróság – többszöri halasztás után – ismét elnapolja a legfelsőbb bíróság beadványának megvitatását. Bolojan szerint az uniós helyreállítási pénzek mielőbbi lehívása azért is létfontosságú, hogy az állam késedelem nélkül ki tudja fizetni a kivitelezőket, és fenn tudja tartani a munkálatok megfelelő ütemét, lehetővé téve a további kifizetési kérémek benyújtását és az országos helyreállítási tervben (PNRR) előírt beruházások befejezését

Még nem tárgyaltak a PSD szolidaritási csomagjáról

Újságírói kérdésre Bolojan kijelentette, hogy a Szociáldemokrata Pártnak (PSD) a szolidaritási csomagban szereplő javaslatait sem kormányzati szinten, sem a koalícióban nem vitatták meg. Hangsúlyozta, fontos lenne, hogy a kormánykoalíciós pártok előbb koalíciós partnereiket tájékoztassák javaslataikról, mielőtt nyilvánosságra hoznák azokat. Mindezek ellenére úgy véli, hogy ha van rá lehetőség, támogatni kell a sérülékeny román állampolgárokat. „Nem látok semmi problémát abban, hogy a lehető legkomolyabban megvitasuk annak lehetőségét, hogy a következő időszakban támogatást nyújtsunk azoknak a nyugdíjasoknak, akiknek nyugdíja egy bizonyos szint alatt van. Mindezeket a kérdéseket meg kell vitatni” – tette hozzá, majd felhívta a figyelmet arra, hogy tekintettel Románia költségvetési

NŐSZEMKÖZT

néha férfi szemmel is

péntek 21 óra

Hamarosan rágcsőlóirtás Marosvásárhelyen

A kártevőirtásra, fertőtlenítésre szakosodott Coral Impex Kft.
a Marosvásárhelyen elvégzendő kártevőirtásra, fertőtlenítésre vonatkozó, a várossal kötött 2025. április 30-i 32. sz. szerződés alapján február 11-től 28-ig 9–16 óra között rágcsőlóirtást végez Marosvásárhely köz- és magánterületein. A periódus az időjárási viszonyok miatt változhat.

A felhasznált termékek a következők:
– AGRORAT PASTA, dobozonként 200 g

Kérjük a lakosságot, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy senki ne kerüljön közvetlen kapcsolatba a mérgező csalétekkel. Különösen figyeljenek oda a gyermekekre, az idősekre és a háziállatokra. A gyártó által ajánlott ellenszer véletlen lenyelés esetén a K-vitamin.

Kérjük továbbá a lakosságot, hogy kerülje a mérget tartalmazó dobozok és bennük levő szer megérintését, és ha vandalizmust, rongálást és/vagy a település köz- és magánterületén elhelyezett mérgező szert tartalmazó dobozok eltulajdonítását észlelik, értesítsék a helyi rendőrséget.

Bőrrel való érintkezés esetén: mossa le a bőrt vízzel, majd szappannal és vízzel.

Szemmel való érintkezés esetén: öblítse ki a szemet szemcseppel vagy vízzel, és tartsa nyitva a szemet legalább 10 percig.

Lenyelés esetén: azonnal hívjon orvost, akinek mutassa meg a termék címkéjét vagy csomagolását. NE idézzen elő hányást. Az ajánlott ellenszer a K-vitamin.

Kérjük a marosvásárhelyieket, hogy tartsák be ezeket az óvintézkedéseket.
További információért, kérjük, hívják a 0265-256-004-es telefonszámot;
e-mail: coralmures@coralimpex.ro.

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (69098-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SZALAGAVATÓ-RUHÁK KIÁRUSÍTÁSA!

250–500 lej.

Kizárólag előzetes foglalással.

Tel. 0752-309-086. (69095)

VÁLLALOM fennjáró beteg nő gondozását ottlakással. Tel. 0773-987-456. (27608-I)

BETEGGONDOZÁST vállalom vagy háztartási munkát. Tel. 0755-412-974. (27544)

VÁLLALOK szakszerű fametszést. Tel. 0754-779-715. (27620)

VÁLLALUNK sürgős munkákat, kinti-benti meszelést, tetőjavítást, balkonjavítást, -felújítást, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát, ház/apartmanfelújítást, polisztirollos szigetelést. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Zoli, tel. 0746-381-939. (27474)

KÁRPITOZÁST vállalom. Tel. 0748-691-858. (250081)

FUVART, bútorhordást vállalom személyeztetel, külföldre is, és törmelékszállítás. Tel. 0749-543-104. (2500084)

VÁLLALOK építkezési munkát A-tól Z-ig. Tel. 0754-779-715. (27620)

TAPASZTALT ápolónő beteggondozást vállalom a beteg lakásán. Tel. 0775-347-890. (27648)

MEGEMLÉKEZÉS

„Csillagok közt élsz már, angyalok közt jársz ott, hol csendből épül vár, s igaz lelkedre Isten vigyáz már.”

Fájó szívvel és szeretettel emlékezünk

FARKAS ILONÁRA

szül. Csiszér

halálának 10. évfordulóján. Drága emlékét és szeretetét szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Férje, lánya, fiai, veje, menyei és unokái. (27619-I)

„Addig vagy boldog, míg van, aki szeret, aki a bajban megfogja a kezed. S hogy mennyire fontos volt neked, csak akkor érzed, ha már nincs veled.”

Szívünk soha el nem múló fájdalmával emlékezünk

MÁRTON SÁNDORRA

halálának 5. évfordulóján. Sírodra szálljon áldás és nyugalom, álmaid a földben legyenek csendesek, Isten őrkdjön pihenésed felett.

Emlékét őrzi felesége, Erzsike, fia, Laci és Erika. Nyugodj békében, Apu! (27618-I)

Kegyelettel emlékezünk és emlékeztetjük mindazokat, akik ismerték, tisztelték és szerették a néhai

id. JÁNOSI BÉLÁT,

hogy február 8-án van halálának 7. évfordulója.

Áldott, szép emlékét szívükbe zárva őrzik szerettei. (sz.-I)

Szívünk soha el nem múló fájdalmával emlékezünk február 6-án

özv. OLTEAN ESZTERRE

halálának 7. évfordulóján.

Hiányzol, ÉDESANYÁM

egy kicsit nagyon

egy kicsit gyakran

egy kicsit mindennap...

Nyugodj békében! Gyászoló szeretteid. (27631-I)

Mély fájdalommal emlékezünk

id. BALOGH MIHÁLYRA

halálának 12. évfordulóján.

Emlékét őrzi a Balogh család. (27633-I)

Minden elmúlik, csak az emlék örök.

Kegyelettel emlékezünk

NAGY LAJOSRA

(Laci)

halálának 10. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Felesége, Sári és lánya, Kinga. (27641-I)

Mély fájdalommal emlékezünk a drága édesanyára, nagymamára, dédmamára, anyósra,

NAGY ROZÁLIÁRA

halálának 6. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Lányai: Tünde és Emese családjukkal együtt. (27646-I)

ELHALÁLOZÁS

DETEȘAN DAKÓ MAGDOLNA

életének 85. évében csendesen elhunyt.

Temetése február 6-án, pénteken 15 órakor lesz az ortodox kőtemplomnál, katolikus szertartás szerint.

Szerettei. (27643)

Tisztább látás.

akár

-40%

KEDVEZMÉNY.

LENCSEKRE

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.

LÁSD A KÜLÖNBSEGET.

Érezd a kényelmet.

www.optofarm.ro

Kedvezményes könyvek a Kobak könyvesboltokban:

Több mint 50 könyv!

40% kedvezmény!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám

Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM

106,8 FM

1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Gyors műszaki vizsga, fejfájás nélkül.

VALÓSZÍNŰLEG A KÖRNYÉK LEGELŐNYÖSEBB AJÁNLATA

Foglaljon időpontot a WWW.TRANSPORTLOCAL.RO weboldalon.

BÓNUSZ

KÜLSŐ MOSÁS

TRANSPORT LOCAL
Târgu Mureș • Marosvásárhely
KÖZSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT